Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtakunnallisesta osamistietovarannosta ja siihen liittyviksi laeiksi
HE 133/2025 vp

Sivistysvaliokunnan kuuleminen 16.10. 2025

Jani Kykkänen, korkeakoulu- ja tiedepolitiikan asiantuntija
Unifi ry.

unifi

Yleistä

- UNIFI pitää lakiesitystä pääosin **hyvänä ja tavoitteita kannatettavina**:
    - Ohjauksen parantaminen, osaamispotentiaalin hyödyntäminen, yksilöllisten koulutus- ja uravalintojen tukeminen, päällekkäisen koulutuksen vähentäminen…
- Voimaantulo 1.1.2026 on **kunnianhimoinen**. Koulutustarjonnan tallentaminen 7 kk:ssa voi olla haastavaa yliopistoille.
    - Vaiheistettu käyttöönotto
    - Tarvittaessa määräajan tarkastelu

unifi

Yhteentoimivuus ja järjestelmien integraatio

- Tietovarantojen ja järjestelmien tulee olla yhteentoimivia: Opin.fi, VIRTA, Opintopolku, Osaamispolku
- **Terminologia ja työnjako** (Opin.fi – Osaamispolku – Opintopolku) on vielä osin epäselvä.
- UNIFI korostaa:
  - **Rajapintaintegraatioiden varmistamista**
  - Mahdollisuutta käyttää **samaa osaamisprofiilia** eri palveluissa
  - Tietojen siirrettävyyttä myös **LinkedInistä, työnhakualustoilta ja tutkijaprofiileista**

unifi

Tietosuoja ja rekisterinpitovastuut

- UNIFI pitää hyvänä tietosuojan tarkentamista:
  - Tekoälyn käytön **rajaamista palvelun tarkoituksiin**
  - Käyttäjän oikeutta **kieltää tietojen käyttö tekoälyn kehittämiseen**
  - Suostumuksen vaatimista muuhun kuin yleisen edun mukaiseen käyttöön
  - Alle 18-vuotiailta huoltajan suostumusta
  - Tietojen anonymisointia Opetushallituksen vastuulle
- Osaamisprofiiliin ei tule sisällyttää salassapidettäviä tai erityisiä henkilötietoja, ellei välttämätöntä.

Vaikutukset ja resurssitarpeet

- Tutkinnon osien määrittely vaatii täsmennystä – yliopistolaki ei tunne niitä.
- Uudistus tukee koulutustarjonnan näkyvyyttä ja saavutettavuutta.
- Ei saa muodostua **liian raskaaksi korkeakouluille**.
- Onnistuminen edellyttää **riittävää tukea ja resursseja**, turhan manuaalisen työn välttämistä
- Uudistus edellyttää tietovarantojen ja palveluiden yhteensovittamista.

Kiitos!

unifi